

IZVJEŠTAJ
o sprovedenoj javnoj raspravi na Nacrt Odluke o Budžetu Glavnog grada
Podgorice za 2018. godinu

Zaključkom broj 01-031/17-8294 od 14.11.2016. godine Gradonačelnik Glavnog grada - Podgorice utvrdio je Nacrt Odluke o Budžetu Glavnog grada Podgorice za 2018. godinu i Program javne rasprave u trajanju od 15 dana, počev od 15.11.2017. godine.

Nacrt navedene Odluke dostavljen je odbornicima Skupštine Glavnog grada, opštinama u okviru Glavnog grada, Golubovci i Tuzi, potrošačkim jedinicama budžeta, privrednim društvima, kao i Centru za razvoj nevladinih organizacija, radi dostavljanja nevladinim organizacijama u cilju uključivanja u javnu raspravu.

Nacrt odluke sa Programom javne rasprave objavljen je na sajtu Glavnog grada i kao podlistak u dnevnom listu " Pobjeda ".

Javnu raspravu u elektronskoj, pisanoj i usmenoj formi sproveo je Sekretarijat za finansije.

Nacrt Odluke o Budžetu Glavnog grada Podgorice za 2018. godinu predložen je na iznos od **60.685.070,00 €**.

Javna rasprava za potrošačke jedinice Budžeta je održana u zgradi Glavnog grada Podgorica, dana 22.11.2017. godine, dok je centralna javna rasprava održana u prostorijama JU KIC « Budo Tomović », dana 28.11.2017. godine, sa početkom u 10,00 časova.

I Na centralnoj javnoj raspravi v.d. sekretar Sekretarijata za finansije je ukratko upoznao prisutne sa predloženim Nacrtom Odluke, načinom izrade iste, ciljevima gradske uprave za 2018.godini i dao obrazloženje najznačajnijih budžetskih pozicija.

Za učešće na centralnoj javnoj raspravi građani nijesu pokazali interesovanje.

Pitanja, primjedbe i sugestije na Nacrt odluke na centralnoj javnoj raspravi iznijeli su:

1) **Lepa Žunjić**, predstavnica **Nevladino udruženje "Roditelji" iz Podgorice** se obratila sa predlogom da se podrži inicijativa da se Nacrtom Odluke o budžetu planiraju sredstva za besplatnu đачku užinu za djecu iz porodica koje primaju materijalno obezbjeđenje porodice.

- 2) **Zdenka Popović**, odbornica kluba Demokrata postavila je sljedeća pitanja:
- Da li na javnoj raspravi ima predstavnika građana?
  - Kako je deficit povećan u odnosu na 2017.godinu?
  - Da li je Glavni grad u skladu sa članom 27, stav 2 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti uputio Ministarstvu finansija zahtjev za prekoračenje limita budžetskog deficit i kada?
  - Zašto je prodaja zemljišta planirana u iznosu od 4,00 mil €, kada se prethodnih godina ovaj prihod slabo ostvaruje?
  - Zašto je otpлата obaveza iz prethodnog perioda planirana samo u iznosu od 1,65 mil €, kada je za prvih 6 mjeseci 2017.godine po ovom osnovu potrošeno 2,68 mil €?
  - Da li postoji elaborat eksproprijacije za Jugozapadnu obilaznicu?
  - S obzirom da je zahtjev za elaborate eksproprijacije Donjogoričkog bulevara podnijet u septembru, kako je moguće da se ova investicija planira, kada znamo koliko dugo traje postupak eksproprijacije?
  - Gdje su usmjerena sredstva koja su prenijeta iz 2016. godine?
  - Prihodi su povećani nerealno, kao i rashodi, kakvo je to racionalno poslovanje?

3) **Mitar Vuković**, odbornik kluba Demokrata je postavio sljedeća pitanja i dao sugestiju:

- Apel da se učini napor da građani dođu na javnu raspravu.
- Ključni kapitalni projekti nijesu ostvareni od 2010.godine, kao što je Dom za stare, Gradsko pozorište, put Podgorica Tuzi...., gdje su sredstva planirana za te investicije?
- Zbog čega nijesu planirana sredstva za putnu infrastrukturu u Piperima?

- 4) **Vladimir Vujović**, odbornik kluba Demokrata je postavio sljedeća pitanja:
- Šta je sa problemom tužbi iz radnih odnosa, da li su planirana sredstva po tom osnovu?
  - Zbog čega je iznos planiran za “naknadu za prevoz” planiran u sličnom iznosu kao “tekuće održavanje opštinskih i nekategorisanih puteva”?

5) **Momčilo Vujošević**, predsjednik kluba odbornika Demokratske partije socijalista je postavio pitanja:

- Da li se razmišljalo o planiranju sredstva za izgradnju gradskog stadiona?

- Koji prihod će biti najznačajniji za grad u 2018.godini?

6) **Durnić Ana**, predstavница **Instituta alternativa** postavila je sljedeća pitanja:

- Zbog čega nije urađena brošura za građane tj. vodič kroz budžet za građane?
- Grad treba da se zabrine što građani ne učestvuju na javnim raspravama.
- Zbog čega u dostavljenom materijalu nema broja zaposlenih u gradu, javnim ustanovama i privrednim društvima?
- Zbog čega nema detaljnog obrazloženja za planirana sredstva u okviru kategorije "ostalo"?
- Obrazloženje Nacrta Odluke u dijelu Kapitalnog budžeta treba da sadrži detaljni pregled investicija, podatke o fazi realizacije investicija, kao i informaciju da li se radi novim ili višegodišnjim projektima.
- Glavni grad je marginalizovao učešće NVO sektora i njihovog člana radne grupe za izradu Odluke o budžetu.

Na postavljena pitanja, primjedbe i sugestije, tokom centralne javne rasprave, v.d. sekretar Sekretarijata za finansije je učesnicima javne rasprave dao odgovore uz detaljna obrazloženja.

II U toku trajanja javne rasprave, **u pisanoj formi** Sekretarijatu su dostavljene primjedbe:

1) **Gradska opština Tuzi** je dostavila predlog da im se odobrena sredstva povećaju odnosno dostavila je zahtjev da se za narednu godinu uvrsti sljedeće:

U operativnim izdacima - transferi opštinama – sredstva koja se odnose na GO Tuzi uvećati za 310.000,00€, odnosno, i to za:

- Izdaci po osnovu troškova sudskih postupaka 200.000,00
(dug povodom sporova koji se vode pred sudom radi naknade štete iz radnog odnosa na ime manje isplaćenih zarada zbog primjene pogrešnog koeficijenta)

- Transferi institucijama sporta uvećati sa 125.000,00 € na 200.000,00

- Transferi za informisanje lokalnog stanovništva na albanskom jeziku koji prate stanovnici Gradske opštine Tuzi planirati u iznosu od 35.000,00 €, € .

Kada su u pitanju **kapitalni izdaci**, planirati i sljedeće izdatke:

- Nastavak izgradnje puta Dinoša-Pikalja-Zatrijebač prema projektu 200.000,00 €;
- Početak rekonstrukcije putnog pravca Mataguži – Tuzi 250.000,00 €

- Izgradnja kružnog toka kod Katoličke crkve u Tuzima uvećati sa 150.000,00 € na 300.000,00 €;
- Izgradnja ulice u Dinoši prema projektu 180.000,00 €
- Početak rekonstrukcije putnog pravca Tuzi – Hoti 150.000,00 €
- Izgradnja nadstrešnice ispred zgrade GO Tuzi 15.000,00 €
- Izrada projektne i tehničke dokumentacije po potrebi GO Tuzi 50.000,00 €.

2) **Nevladino udruženje “Roditelji” iz Podgorice** se obratilo sa predlogom da se podrži inicijativa da naredne školske godine bude obezbjeđena besplatna đачka užina za djecu iz porodica koje primaju materijalno obezbjeđenje porodice, a koja žive na teritoriji Glavnog grada.

3) **“Čistoća “ doo Podgorica** je dostavila sljedeće primjedbe:

- se u Budžetu Glavnog grada obezbijedi iznos od 103.000,00 € za zatvaranje finansijske konstrukcije radova na izgradnji I faze Skloništa za izgubljene i napuštene kućne ljubimce.
- za planirana sredstva u iznosu od 30.000,00 € na ime pokrića troškove uklanjanja i sanacije nelegalnih odlagališta raznog otpada, potrebno je naznačiti da su isključivo opredijeljena za tražene terenske potrebe Društva, kako je rađeno u prethodnim godinama.

4) **“Sportski objekti “ doo Podgorica** je dostavilo sljedeću primjedbu:

- zatvaranjem bazena SC “Morača” i puštanjem u rad, objekat će biti stavljen u javnu funkciju za plivačke i vaterpolo discipline u Podgorici, zbog čega je u Budžetu Glavnog grada potrebno planirati sredstva u iznosu od 200.640,00 €, kako se ne bi ugrozila ekonomska održivost bazena.

5) **Institut alternativa** je dostavio sljedeće prijedloge i sugestije:

- da Glavni grad u narednom periodu realizuje „budžet za građane“, kako bi se građanima približilo finansijsko upravljanje u Opštini i isti zainteresovali da u što većem broju učestvuju na javnim raspravama i daju svoj doprinos;
- u Obrazloženju Nacrta Odluke treba dati podatke o broju i strukturi zaposlenih u organima lokalne uprave, javnim službama i preduzećima čiji je osnivač Glavni grad;
- kada je u pitanju Kapitalni budžet, potrebno je u obrazloženju dati podatke o fazi realizacije kapitalnih projekata, utrošenim dosadašnjim sredstvima, kao i informaciju o tome da li se radi o novim ili višegodišnjim projektima;
- potrebno je obrazložiti detaljno sva planirana sredstva u okviru kategorije ”ostalo”;

- Moraju se učiniti dodatni napor da se budžet približi građanima i pojasne prilike za njihov doprinos. Sama najava o održavanju javne rasprave nije bila dovoljno vidljiva, stoga je potrebno građane informisati putem društvenih mreža, elektronskih medija, ali i istupiti u partnerstvo sa NVO aktivnim u ovoj oblasti.

Odgovori na primjedbe:

- Kod Sekretarijata za rad, mlade i socijalno staranje u okviru stavke “ostali transferi institucijama” biće planirana sredstva “transfer za participaciju za besplatnu đlačku užinu” za djecu iz porodica koje primaju materijalno obezbjeđenje porodice, u iznosu od 30.000,00 €, a za isti iznos biće smanjena sredstva za “transfere za jednokratne novčane pomoći” .
- Glavni grad je dobio odobrenje za prekoračenje limita budžetskog deficit od Ministarstva finansija Crne Gore, akt broj 03-17760/1, od 30.10.2017.godine.
- Sredstva prenijeta iz prethodne godine korišćena su u skladu sa planom odnosno za potrebe kapitalnog budžeta i izmirenje dospjele rate za kredite.
- Kad su u pitanju kapitalni izdaci, u budžetu je nemoguće prikazati u kojoj je fazi pojedini projekat, takve informacije biće sadržane u Programu uređenja prostora za 2018. godinu .
- Sve budžetske linije u Obrazloženju Odluke o budžetu su analitički iskazane u skladu sa pravilima izvještavanja.
- U Predlogu Odluke o budžetu dati su finansijski iznosi za zarade zaposlenih, dok će broj zaposlenih u organima lokalne samouprave i ustanovama biti iskazan u Programima rada istih, a zaposleni u privrednim društvima se iskazuju u njihovim finansijskim planovima.
- U operativnom budžetu pozicija transferi budžetu države se smanjuje i iznosi 300.000,00 €.
- U operativnom budžetu na poziciji transferi opštinama, povećava se transfer za Gradsku opštinu Tuzi za 85.000,00 € i to: za bruto plate 50.000,00 € i 35.000,00 € za podršku informisanja stanovništva na albanskom jeziku Gradske opštine Tuzi.

- U operativnom budžetu pozicija tekuća budžetska rezerva se smanjuje i iznosi 250.000,00 €.
- U Bilansu prihoda, prihod od transfera države Crne Gore se povećava za 35.000,00 €.
- Nakon izvršenih preraspodjela i izmjena u okviru kapitalnog budžeta, utvrđuju se sljedeći iznosi za:

- Izdatke za lokalnu infrastrukturu	19.886.000,00 €
- Izdatke za građevinske objekte	2.750.000,00 €
- Izdatke za opremu	1.270.960,00 €
- Izdatke za investiciono održavanje	874.500,00 €

III Nakon isteka roka predviđenog za trajanje javne rasprave Sekretarijatu za finansije dostavljeni su jedan prijedlog i jedan komentar.

1) **Ženska politička mreža** je predložila da se u planu rashoda budžeta Glavnog grada Podgorice za 2018. godinu izvrši preraspodjela sredstava kako bi se obezbijedila sredstva za podsticaj ženskog preduzetništva u lokalnoj samoupravi i da ta sredstva ne bi trebala biti manja od sredstava koja se izdvajaju za transfere nevladinim organizacijama.

2) **Udruženje mladih sa hendikepom Crne Gore** dostavilo je 7 komentara na Nacrt odluke o budžetu Glavnog grada Podgorice za 2018. godinu:

- **Komentar 1:**

U članovima 3 i 18 Nacrta Odluke o budžetu Glavnog grada Podgorice za 2018. godinu (u daljem tekstu: Nacrt Odluke) u dijelu Izdaci i u okviru svih potrošačkih jedinica, u budžetskoj liniji Rashodi za materijal, podstavku Materijal za posebne namjene dopuniti riječima: “pristupačne forme informacija za lica s invaliditetom”, tako da glasi:”materijal za posebne namjene i pristupačne forme informacija za lica s invaliditetom”.

- **Komentar 2:**

U članu 3 Nacrta Odluke u dijelu Izdaci, u budžetskoj liniji Rashodi za usluge, podstavku Usluge prevoza dopuniti riječima: “uključujući i usluge pristupačnog prevoza lica s invaliditetom”, tako da glasi:”usluge prevoza, uključujući i usluge pristupačnog prevoza lica s invaliditetom”.

- **Komentar 3:**

U članu 3 Nacrta Odluke u dijelu Izdaci, u budžetskoj liniji Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru, nakon podstavke Transferi nevladinim organizacijama dodati novu podstavku: “Transferi organizacijama lica sa invaliditetom”, i za nju opredijeliti 25.000,00. Opredijeljeni iznos za podstavke Ostali transferi pojedincima i Ostali transferi institucijama umanjiti za iznos koji je predložen za Transfere organizacijama lica sa invaliditetom (preusmjerenje).

- **Komentar 4:**

U članu 18 Nacrta Odluke u okviru potrošačke jedinice Sekretarijat za rad, mlade i socijalno staranje, u budžetskoj liniji Transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru, nakon podstavke Transferi za socijalne jednokratne pomoći dodati dvije nove podstavke: “Transferi organizacijama lica sa invaliditetom”, i za nju opredijeliti 25.000,00 € i “Lokalni plan za unapređenje socijalne inkluzije - razvoj usluga socijalne i dječije zaštite u Glavnom gradu – Podgorici 2014 -2018”, i za nju izdvojiti 100.000,00 €. Opredijeljeni iznos za podstavke Ostali transferi pojedincima i Ostali transferi institucijama umanjiti za iznos koji je predložen za Transfere organizacijama lica sa invaliditetom i Lokalni plan za unapređenje socijalne inkluzije - razvoj usluga socijalne i dječije zaštite u Glavnom gradu – Podgorici 2014 -2018 (preusmjerenje).

- **Komentar 5:**

U članu 18 Nacrta Odluke u okviru potrošačke jedinice Sekretarijat za planiranje i uređenje prostora i zaštitu životne sredine, u budžetskoj liniji Rashodi za usluge, nakon podstavke Konsultantske usluge, projekti i studije dodati novu podstavku: “Akcioni plan prilagođavanja objekata u javnoj upotrebi u vlasništvu Glavnog grada – Podgorica za pristup i kretanje lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom 2014-2015” i za nju izdvojiti 100.000,00€. Opredijeljeni iznos za podstavke Ostale usluge i Ostali transferi institucijama umanjiti za iznos koji je predložen za Akcioni plan prilagođavanja objekata u javnoj upotrebi u vlasništvu Glavnog grada – Podgorica za pristup i kretanje lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom 2014-2015 (preusmjerenje).

- **Komentar 6:**

U članu 18 Nacrta Odluke u okviru potrošačke jedinice Sekretarijat za komunalne poslove i saobraćaj, u budžetskoj liniji Rashodi za usluge, nakon podstavke Komunikacione usluge dodati novu podstavku: “Usluge prevoza uključujući usluge pristupačnog prevoza za lica sa invaliditetom” i za nju izdvojiti

30.000,00€. Opredijeljeni iznos za podstavku Ostale umanjiti za iznos koji je predložen za Usluge prevoza uključujući usluge pristupačnog prevoza za lica sa invaliditetom (preusmjerenje).

- **Komentar 7:**

U obrazloženju Odluke o budžetu Glavnog grada Podgorice za 2018. godinu precizirati iznose za promovisanje i ostvarenje prava OSI u okviru postojećih budžetskih linija (usluge stručnog usavršavanja, usluge objavljivanja odluka, nacarta, oglasa i akata, usluge prevođenja štampanja i umnožavanja, implementacija Strateškog plana, transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru, transferi ostalim institucijama, transfer za kupovinu knjiga i školskog pribora, stimulisanje preduzetništva, izdaci za lokalnu infrastrukturu, uređivanje i opremanje lokacija, izgradnja, rekonstrukcija i sanacija saobraćajnica i mostova, izgradnja saobraćajnica, mostova i garaža, rekonstrukcija i sanacija saobraćajnica na području GO Golubovci i rekonstrukcija i sanacija saobraćajnica na području GO Tuzi) za: funkcionisanje OOSI, uspostavljanje kvalitetnijih i pristupačnih kanala komunikacije između institucija Glavnog grada Podgorice i OSI, servis tumača za znakovni (gestovni) jezik, fizioterapeutske usluge za OSI, besplatnu pravnu pomoć za OSI, obezbjeđivanje pristupačnosti objekata i površina u javnoj upotrebi (koja obuhvata i postavljanje staza vodilja u institucijama Glavnog grada Podgorice za osobe oštećenog vida i postavljanje zvučnih semafora na svim raskrscinama), pristupačan gradski prevoz s audio signalizacijom I pristupačan prevoz “od vrata do vrata”, obezbjeđivanje većeg broja parking mjesta za OSI i lakše procedure za ostvarivanje prava na njih, zapošljavanje OSI u institucijama Glavnog grada Podgorice, podsticanje preduzetništva OSI I druge aktivnosti i mjere.

Odgovori na prijedlog i komentar:

- Glavni grad Podgorica daje podsticaje za preduzetništvo ne dijeleći korisnike na pol, kategoriju ili druge vrste istog. U Nacrtu Odluke o budžetu Glavnog grada Podgorice za 2018. godinu planirana su sredstva **u iznosu od:**

- ✓ 30.000,00 € za kreditiranje preduzetništva;
- ✓ 80.000,00 € za kredite za agrobudžet i
- ✓ 5.000,00 € za podsticaj preduzetništvu.

- U komentarima Udruženja mladih sa hendikepom Crne Gore traži se da se u svim pozicijama budžeta (rashodi za material; rashodi za usluge; transferi institucijama, pojedincima, nevladinom i javnom sektoru; konsultantske usluge kod Sekretarijata za planiranje i uređenje prostora i zaštitu životne sredine; usluge prevoza kod Sekretarijata za komunalne poslove i saobraćaj; itd) opredijeli iznos

namjenski za OSI. Navedeno je suprotno Zakonu o budžetu i fiskalnoj odgovornosti jer se u okviru navedenih rashoda mogu predvidjeti sredstva samo za potrošačke jedinice budžeta, a u okviru transfera obezbijediti podršku određenih programa za nevladin sektor, podršku osobama u stanju socijalnih potreba i OSI što Glavni grad i čini. Takođe, određena sredstva za stvaranje uslova za prilagođavanje prostora za osobe sa invaliditetom predviđena su u okviru kapitalnih programa.

***

Sekretarijat za finansije je sva sporna pitanja i primjedbe razjasnio i usaglasio sa potrošačkim jedinicama i privrednim društvima i kao takva ih predvidio Odlukom o budžetu Glavnog grada Podgorice 2018. godinu i sačinio konačan tekst Nacrta Odluke o Budžetu Glavnog grada Podgorice za 2018. godinu, na iznos od 60.727.780,00 €.